

Heemkundekring Pladella Villa

Nieuwsbrief 2023-10

Overlijden oud-burgemeester van Houdt

Op 19 november overleed oud-burgemeester Arnold van Houdt. Van 1988 tot 1997 was hij burgemeester van de voormalige gemeente Bladel-Netersel.

Vanuit zijn interesse voor onze lokale geschiedenis en ons lokaal erfgoed, nam hij het initiatief tot de oprichting van een heemkundige vereniging. Aan dit initiatief danken wij het bestaan van onze Heemkundekring Pladella Villa.

Burgemeester Van Houdt zal binnen onze vereniging altijd met eerbied en achting herinnerd worden.

Wij willen bij deze onze welgemeende condoleances uitspreken en wensen zijn familie veel sterkte toe met dit verlies.

Open dag

Op zondag 17 december organiseren wij weer onze jaarlijkse open dag. We hebben de heemkamer in een gezellige kerstsfeer ingericht. Naast de kerstversieringen tonen we een selectie uit ons speelgoed uit vroeger tijd. Wie herinnert zich niet de tolleren, de knikkerbanen, de Meccano-dozen? En wie heeft zich niet geërgerd aan... Mens erger je niet?

Tijdens deze open dag kunt u ook terecht voor onze vaste tentoonstelling: kom kijken hoe het leven er vroeger uitzag! Loop gerust eens binnen, al is het maar voor een kopje koffie en een praatje. U vindt ons aan de Bleijehoek nummer 57 in Bladel. We zijn open van 12.00 tot 16.00 uur. De toegang is gratis en ook ons museum is dan gratis toegankelijk.

De speelgoedtentoonstelling kunt u ook daarna nog komen bekijken, en wel tot en met 17 januari. Speciaal voor deze tentoonstelling hebben we onze openingstijden verruimd. Behalve op woensdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur, kunt u terecht op de zaterdagen 30 december en 6 en 13 januari en op de zondagen 7 en 14 januari, telkens van 13.00 tot 16.00 uur. De entree bedraagt dan € 2,50. U komt toch ook?

Nieuwe boeken

Het inrichten van onze bibliotheek vordert gestaag. Onze vrijwilliger Wim Krouwer, is iedere woensdagmorgen, maar ook thuis, bezig met beschrijven. Een kwart van onze boeken is intussen beschreven en zichtbaar op onze website.

Heemkundekring Pladella Villa

Nieuw in onze bibliotheek is het boek **Luchtwachtorens in Nederland** van de Belgische fotograaf Herman van den Boom, die er in 2017 op uittrok om alle nog bestaande Nederlandse luchtwachtorens te fotograferen. Een mooi en boeiend boek, niet in de laatste plaats natuurlijk omdat we er in Bladel... zelf een hebben. Van den Boom zelf over zijn boek: "In Nederland was men in de jaren vijftig van de vorige eeuw bang dat de Russen zouden komen. Er werden,

verspreid over Nederland, in de jaren '50-'52 300 torens neergezet van zo'n 20/25 meter hoog, op fietsafstand van dorpen. Mannen gingen iedere dag de ladder op om met de verrekijker laagvliegende vliegtuigen te spotten, de hoogvliegende werden door de radar in de gaten gehouden. De torens hebben tot midden jaren '60 gefunctioneerd. In al die jaren is er één Russisch vliegtuig gesignaleerd. Dat was een vliegtuig dat op de terugweg was van een vliegshow bij Parijs. Er zijn nu nog 17 torens over. Die heb ik vastgelegd."

Van de familie van Dommelen ontvingen wij een aantal ingebonden jaargangen van de **Katholieke Illustratie**, een geïllustreerd weekblad met een lange en rijke geschiedenis. Het werd opgericht in 1867 en heeft bestaan tot 1967. Het was een veelgelezen en alleen daardoor al invloedrijk familieblad en in de hoogtijdagen van de verzuiling één van de boegbeelden van het Rijke Roomse Leven. Wij ontvingen de ingebonden jaargangen 1869-1874, 1923-1926 en 1929-1931, plús het jubileumboek uit 1966. Gelardeerd met prachtige gravures (later met even zo mooie zwart-witfoto's), geven de delen een boeiend inblik in het katholieke leven van vroeger. Kom ze eens doorbladeren en laat u meenemen naar het roomse leven van toen.

Onze openingsuren vindt u op onze website.

Heemkundekring Pladella Villa

Woensdag 4 Maart 1925 No. 23 59ste Jaargang

KATHOLIEKE ILLUSTRATIE

Vereerd met de inteekening van het Koninklijk Huisarchief

Prijs per nummer 12½ cent, per 3 maanden franco per post f 1.77½. Op luxe papier 20 cent per nummer. Bureau van Redactie en Administratie: Nassaulaan 49, Haarlem. Alle abonné's zijn, ook zonder polis, gratis verzekerd tegen de geldelijke gevolgen van ongelukken (f 2000, f 600, f 300).

Mr. W. M. van Lanschot
lid der Eerste Kamer en Voorzitter van de R. K. Fractie in die Kamer.

Heemkundekring Pladella Villa

Cursus stamboomonderzoek (opnieuw) op herhaling!

Bij voldoende belangstelling verzorgt Pladella Villa in februari 2024 opnieuw een cursus **Stamboomonderzoek voor beginners**, te weten op de donderdagavonden 1, 8 en 15 februari 2024.

De eerste avond zal het gaan over de periode na de invoering van de Franse "Code Napoleon" in 1810. Behalve over de relevante archieven, informeren we u over bronnen voor recent stamboomonderzoek, denk aan doodsprentjes, geboortekaartjes, de onlineservice Mensenlnq en (t)rouwkaarten. De archieven zijn dan nog maar gedeeltelijk openbaar.

Daarna gaan we zoeken in de online-registers van de burgerlijke stand en in de bevolkingsregisters. De zoekresultaten gaat u voorlopig handmatig verwerken.

Tijdens de tweede avond duiken we nog wat dieper het verleden in. U wilt tenslotte zover mogelijk terug in de tijd, dat is de sport. We vertellen u alles over doop-, trouwen en begraafboeken, over schepenbanken maar ook over vredegerichten, memories van successie en de Belgische archieven.

The screenshot shows the search interface of the 'regionaal historisch centrum eindhoven' (rhc). It features a search bar with the text 'Uw zoekacties: Blader door de toegangen • Personen'. Below this, there is a section titled 'Personen' with a sub-section 'Alle velden'. The form includes fields for 'Persoon' (Achternaam, Tussenvoegsel, Voornaam, Rel) and 'Overige' (Plaats, Bron, Periode). A search button with a magnifying glass icon is visible at the bottom right of the form.

Op de laatste avond focussen we ons op de digitale verwerking van de gevonden gegevens. Welke programma's zijn er? Wat kunt u ermee en hoe werken ze? Kunnen uw stambomen eventueel in de cloud en hoe werkt dat? Denkt u aan een familieboek?

U ontvangt van ons een uitvoerige handleiding waarin de zoekmogelijkheden stap voor stap met plaatjes worden uitgelegd. Hiermee kunt u thuis aan de slag.

De kosten voor de cursus bedragen € 25,00,-. Voor onze leden is de cursus gratis. Geïnteresseerd? Mail ons: info@pladellavilla.nl.

Na de cursus is er op iedere eerste zaterdag van de maand in ons **Stamboomcafé** gelegenheid om vragen te stellen. Wie vastloopt in zijn of haar onderzoek, documenten niet kan lezen of vertaald wil hebben, kan dan terecht. Ook bieden wij hulp bij de verwerking van uw gegevens, bijvoorbeeld omdat het gebruikte computerprogramma ingewikkeld is of hapert. Bent u al bezig? Heeft u nu al vragen? Ons eerstvolgende Stamboomcafé is op zaterdag 6 januari a.s.

Heemkundekring Pladella Villa

Project Stamboom ConnectLab van Kempenkind

Connectlab is een onderdeel van Kempenkind met als doel om meer- en hoogbegaafde leerlingen extra uitdagende leerstof en ondersteuning aan te bieden. Een aparte groep kinderen krijgt hierbij één dagdeel per week onderwijs op hun eigen niveau. Dit vindt plaats in kindcentrum Florent in Bladel.

In het kader van deze extra leerstof werd een groepje van ongeveer vijftien kinderen uitgedaagd om hun stamboom uit te zoeken. Een project dat in acht weken gerealiseerd moest worden. Het team van Connectlab kwam bij Pladella Villa terecht naar aanleiding van onze publicaties over stamboomcursussen en stamboomcafé. Wij kregen het verzoek van ConnectLab om te helpen bij de uitvoering van dit project. Uiteraard voldeden we graag aan dit verzoek.

Cees Bles, onze genealogiedeskundige, heeft samen met het team van Connectlab, in persoon van Addie Hoeks-Lauwers en Eefje Groenland- van Hoof, dit project vormgegeven. De leerlingen kregen in een drietal ochtenden een uiteenzetting hoe ze hun onderzoek aan zouden kunnen pakken. Waar en hoe zij informatie konden vinden en hoe deze informatie vast te leggen op een gezinsblad en kwartierstaat. Na deze uitleg en instructie moesten de leerlingen zelf aan de slag. Best een pittige opgave voor kinderen van 8 tot 12 jaar.

Naast het uitzoeken van hun stamboom mochten ze zelf een extra projectdoel bepalen. Hier kwamen ze met 'ik wil zover mogelijk terug in de tijd' en 'welke beroepen hadden mijn voorouders'.

Mooi om te zien met hoeveel enthousiasme de leerlingen met dit project aan de slag gingen. Hun ouders, oma's en opa's werden ondervraagd, ze gingen via internet zoeken in de archieven en ze schuwden hulpvragen niet.

Als sluitstuk van het project werden de leerlingen gevraagd een presentatie van hun onderzoek te geven. Mijn complimenten voor het niveau van de presentaties van hun stamboom, digitaal of op papier, verfraaid met foto's en overzichtjes.

Een mooi project, voor herhaling vatbaar. Misschien zijn er zaadjes gezaaid voor toekomstige genealogen.

KempenKind
ONDERWIJSSTICHTING

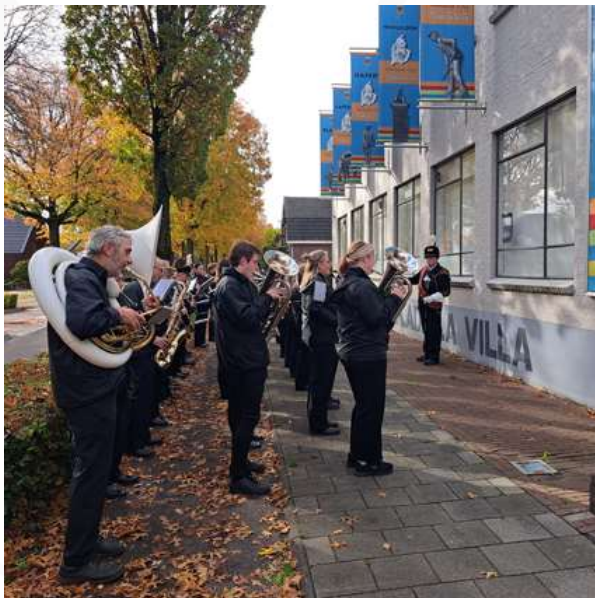
Heemkundekring Pladella Villa

Tentoonstelling Koninklijke Harmonie l'Union

In de maand november was in onze heemkamer de tentoonstelling te zien naar aanleiding van het 180-jarig bestaan van harmonie l'Union.

De tentoonstelling werd op 29 oktober feestelijk geopend door Sjef van Sambeek, het oudste lid van de vereniging. Veel bezoekers vonden daarna de weg naar onze heemkamer. Te zien was een veelheid aan foto's, oude krantenberichten, vaandels en uniformen. De bezoekers waren unaniem zeer lovend over de inhoud en opzet van de tentoonstelling.

Onze dank aan het organisatiecomité voor de prettige samenwerking!

Heemkundekring Pladella Villa

Hapert zoals het was

Op 17 november organiseerde het Seniorensteunpunt d'Ouwe Pastorie in Hapert een historische middag: **Hapert zoals het was**. Jan Tijssen vertelde verhalen bij dia's van vroeger, een tweetal molenaars vertelden enthousiast over de mooie Hapertse molen en de Hapertse Hofdame had een kraam ingericht met Hapertse spullen.

Ook wij waren erbij, met een kraam vol historische Hapertse foto's en objecten. Geïnteresseerden hebben we bijgepraat over de ins en outs van stamboomonderzoek en Hugo Leijten was er om informatie over het stratenproject Hapert te delen en te verzamelen, samen met vier mensen die hem ondersteunen in het project.

Aan Carol Iding onze complimenten voor de organisatie van deze drukbezochte, gezellige en informatieve middag! KempenTV heeft een reportage gemaakt van de middag, die op hun TV-kanaal zal worden uitgezonden.

Straatnamen verklaard

In de rubriek 'Straatnamen verklaard' nu eens geen verklaring van straatnamen maar aandacht voor de ouderdom van de namen van buurtschappen en gebieden in de gemeente Bladel.

Sinds enige tijd zijn de archieven van Postel (1138 tot 1797) digitaal te bekijken via het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC). Struinend door de archieven kwamen we verschillende namen van buurtschappen, gehuchten en straten tegen die nu nog steeds gebezigd worden. Uit deze akten blijkt hoe oud deze namen zijn. Zo wordt Lemel al in het jaar 1332 genoemd en is dan al bewoond. Hier een bloemlezing van aktes waarin namen voorkomen die tot op de dag van vandaag gebruikt worden.

Lemel

Buurtschap in Hapert, kennelijk woonde er in 1332 al iemand op Lemel.

Jaar 1332

Jan III, hertog van Brabant, oorkondt dat hij het godshuis van Postel het voorrecht heeft geschonken dat alle mannen van zijn dorpen Reusel (Rosele), Lage Mierde (Mierde), Hulsel en Bladel, verplicht zijn te malen in de Postelse molens te Reusel, Wolfswinkel en Vorsel (Verssele) of Venbergen (Vennenberghe), en die van Oerle (Ourle), Wintelre (Winterle), Zonderwijk en Knegsel (Cnechtsele) in de Postelse molen te Oerle of Venbergen; als de inwoners van Bergeijk (Eykerberghe) niet kunnen malen in de watermolen van wijlen Henricus dictus Hatén aldaar, moeten ook zij malen in Venbergen of Verssele; twee pachters (mansionarii) van Postel in Casteren (Kerckastre) en een in Lemel (Leemel) bij Hapert hebben maalplicht in een van genoemde molens; alle mannen van de hertog in Valkenswaard (Wedert) moeten malen in

Heemkundekring Pladella Villa

Venbergen. Het godshuis moet hiervoor aan de hertog jaarlijks zes mudden rogge, maat van Oerle, betalen.

Hoogcasteren

Buurtschap van Hoogeloon. Zou dit een verbastering van Hokasterle kunnen zijn?

Jaar 1371

Schepenen van Eersel oorkonden dat Lodewijch die Kemenader Lodewijchs zoen van Dalem overgedragen heeft aan broeder Jan geheten van den Poel, ondermeester van het godshuis van Postel, ten behoeve van dat godshuis een erfpacht van 2 mud rogge uit een huis en hof en aangelegen beemd en uit een bocht, bestaande uit land en beemd, in Hoogeloon, en uit land binnen Den Eckeren van Hokasterle, waarop men een 'sleike lopen rogge' placht te zaaien.

Dalem

Buurtschap in Hapert.

Jaar 1375

Giljs, abt van Tongerlo, oorkondt dat hij met heer Andries, meester van Postel, een verdeling van drie wijers, gelegen achter Dalem, is overeengekomen voor een termijn van 24 jaar.

Berschotten en Raamsloop

Buurtschap en riviertje in Bladel, grens Reusel.

Jaar 1386

Notaris Wilhelmus de Merica, priester van Luik, instrumenteert dat, in aanwezigheid van heer Paulus, ridder, hoogschout van 's-Hertogenbosch, en heer Andreas de Ripemont, meester of provisor van het huis van Postel, en onderschreven gemeintenaars en dorpingen, de schout hem verzocht een papier aan alle inwoners van Bladel voor te lezen. Daarin wordt de schout opgedragen door hertogin Johanna van Brabant om de door de inwoners van Bladel verlegde en vernielde sloten op hun eigen kosten op te graven en te laten herstellen en de grenspalen tussen de gemeenten van Postel en Bladel, die uitgetrokken en vernield zijn, op hun juiste plaats te zetten. De schout draagt de inwoners van Bladel op, op straffe van 200 ouden schilden, de sloten binnen twee weken te herstellen. Hij draagt de vorster van Bladel op zijn bevel openbaar te publiceren op de eerstkomende zondag. De schout vraagt aan de provisor de plaatsen van de uitgetrokken palen te wijzen, welke hem de plaats Berscot wijst, vandaar gaande tot aan een water (Ram)e en vraagt via de vorster van Lommel getuigenissen van inwoners van het naburige Reusel, waarna hij een paal plaatst langs de waterloop Die Rame. Gedaan op een plaats geheten Rame met als getuigen heer Petrus, prior van Floreffe, frater Nycolaus, supprovisor van het huis van Postel, Nycolaus, clericus van genoemde provisor, en Walterus de Beransel.

Heemkundekring Pladella Villa

De Voort, de Hellekens en Wagenbroek

Gebied aan de noordkant van Hapert, tussen Hapert en Casteren. Wagenbroeks stroompje en de Hellekens, percelen grond in het gebied van sportpark Lemelvelden.

Jaar 1401

Schepenen van Eersel oorkonden dat Diederic Diederix Heystexs soen van Hapert schuldig is aan Jan, natuurlijke zoon van broeder Claus van den Raede, een erfpacht van 3 mud rogge uit een stuk land geheten Die Hellecker in Hapert, grenzend aan goed van het godshuis van Postel, uit een beemd geheten Die Voirtbeempt in Hapert, grenzend aan Die Voirt in Hapert, met als extra onderpand een beemd, geheten Dat Wagenbroec, in Hapert in Dat Wagenbroec, grenzend aan goed van het godshuis van Tongerlo en met een einde aan de Aa.

Beverdijken

Gebied/ straat aan de noordkant van Bladel.

Jaar 1452

Schepenen van Bladel oorkonden dat Jan de Valkenere schuldig is aan Peter Weijnrix soen van den Toernken een erfpacht van 1 mud rogge uit een gelag met erop staand huis met toebehoren, uit een beemd geheten Den Ghersthoff, uit een beemd in Den Beverdijc, uit een 'heyvelt' en uit een stuk land in Den Korenbucht, geheten Hulselt.

Zwartakkers

Buurtschap in Bladel.

Jaar 1496

Schepenen van Bladel oorkonden dat Heylwich Spoermans met haar voogd en haar zoon Jan verklaarden aan Jan Thijs, ondermeester van Postel, dat zij evenals hun ouders voor hen, gebruik maakten van een beemd met een aangelegen eeuwsel in Die Swartacker in Bladel, gelegen aan grond van Postel, toebehorend aan de hoeve van Nyeggen, voor een erfpacht van 16 lopen rogge.

Heemkundekring Pladella Villa

Dooland

Gebied aan de noordkant van Bladel. In een akte uit 1540 is sprake van 'den Doelansen acker'. In het Middelnederlands werd de letter e vaak als klankverlenging gebruikt. Uitspraak is dan 'Doolansen akker'.

Jaar 1540

Schepenen van Bladel oorkonden dat in een gebannen vierschaar verschenen is Jannes Snoex als gemachtigde van de heer van Postel en heeft laten lezen in het register van Postel dat er betalingsachterstand is van een erfpacht van 10 lopen rogge uit een akker geheten Den Doelansen Acker, in eigendom bij Ghysbrecht Dirckssen. Jan eigent zich deze grond juridisch toe en gaat over tot openbare verkoop. Omdat de grond niet verkocht wordt, wordt deze eigendom van Postel.

Helleneind

Straat in Bladel.

Jaar 1546

Schepenen van Bladel oorkonden dat Wyllem Paridaens verklaarde dat hij en zijn voorzaten schuldig waren aan het godshuis van Postel een erfpacht van 2 en een kwart lopen rogge uit een huis en hof in Bladel opt Hellen Eynde.

Bloemeneik

Klein bosgebied aan de Bredasebaan in Bladel.

Jaar 1611

Schepenen van Bladel: Peter Mathijs Roffs heeft opgedragen aan het godshuis van Postel een stuk land genaamd Den Bloimen Eijck in Bladel, rondom in goed van Postel gelegen.

Heemkundekring Pladella Villa

Oproep!

Van een bezoeker van ons stamboomcafé kregen we het volgende verzoek: is er iemand die beschikt over uitgewerkte stamboomgegevens van vóór 1810 over de families **Aerts/Aertsen/Aertsens** en **Van der Heijden/Verheijden**? Verzoeker is bekend met het artikel 'Een Neterselse vd Heijden-tak' in ons jaarboek-2000.

Hopelijk kan iemand hem verder helpen. U kunt uw informatie mailen naar info@pladellavilla.nl. Alvast bedankt!

Kerstwens

Wij wensen al onze vrijwilligers, onze leden en alle geïnteresseerden fijne kerstdagen en een fijne jaarwisseling toe!

Prettige Feestdagen

Vrolijk Kerstfeest en Gelukkig Nieuwjaar

